

26.3.2026

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) perusteella 26.3.2026 kullanhuuhtontalupaa koskevan päätöksen

Hakijat: Dan Joakim Johansson, Carl Niclas Larsson, Irja Maria Carlsten

Lupatunnus: HL2025:0017

Alueen sijainti: Inari, Sotajoki, 7,0 ha

Päätöksiin saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 4.5.2026.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 26.3.2026 – 4.5.2026 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/maatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhtontaluvat>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan ilmoituskanavalla.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 26.3.2026

Pidetään nähtävänä 4.5.2026 asti

Dan Joakim Johansson
Carl Niclas Larsson
Irja Maria Carlsten

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN MYÖNTÄMISESTÄ

Hakijat: Dan Joakim Johansson, Carl Niclas Larsson, Irja Maria Carlsten
Vireilletulopvm: 24.7.2025
Etuoikeuspvm: 1.2.2026
Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla kullanhuhdontaluvan HL2025:0017 hakemuksen mukaisesti.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki (621/2011) 45 § ja 50 §.

Kullanhuhdontaluvan haltijalla on tässä luvassa mainitulla kullanhuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhdonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Päätöksen voimassaolo

Kullanhuhdontalupa on **voimassa tällä päätöksellä neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakemuksen mukaisesti. Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika kullanhuhdontaluvulle. Kullanhuhdonnan ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoa tai haittaa, että luvan voimassaoloaikaa olisi lyhennettävä.

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti kullanhuhdontalupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja

lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syyistä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Kullanhuuhdonta voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun tässä kullanhuuhdontaluvassa edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Kullanhuuhdontaluvalla HL2025:0017 on määrätty asetettavaksi 2200 euron vakuus.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että alueella kullanhuuhdonta suorittava henkilö tai henkilöt ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Kullanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 7,0 ha
Alueen nimi: Suuri Tyyneys
Sijainti: Inari, Sotajoki, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa. Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitetystä kartasta (liite 2).

LUPAMÄÄRÄYKSET

Kullanhuuhdontaluvassa annettavat määräykset kaivoslain (621/2011) 54 § mukaisesti:

1. Kullanhuuhdonnan ajankohdat ja menetelmät

Tämä lupa oikeuttaa lapiokaivuun suorittamiseen lupa-alueella. Vuotuinen kaivumäärä on enimmillään 60 m³ ja toiminta tulee rajoittaa vuosittain 1.6.–30.9. väliselle ajalle.

Perustelut: Hakemuksen mukaisesti. Toiminnan alueellisella ja ajallisella rajoittamisella vähennetään vaikutuksia lupa-alueeseen, sen ympäristöön ja alueen mahdolliseen muuhun toimintaan. Alue on rajattu ja toimintaan tarvittavien lupien lupaehdot lupa-alueella turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoiltaan ja sijainniltaan rajallisia.

2. Kullanhuuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhdonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa

aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötarpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella mahdollisesti sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille kohteille. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on pidettävä kullanhuuhdonta-alue siistinä ja sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu.

Toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että puustolle aiheutuvat vahingot ovat mahdollisimman vähäisiä. Pystypuiden kaataminen on kielletty. Puuston poistamisesta on sovittava etukäteen alueen hallinnasta vastaavan tahon kanssa. Puuryhmiä on jätettävä kaivualueelle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 24 §.

Sopimalla puuston poistamisesta etukäteen varmistutaan siitä, ettei olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa pääse syntymään.

Kullanhuuhdontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli lupa-alueelle suunnitellaan vesistöön vaikuttavaa toimintaa, tulee tähän toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomainen on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

3. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on estettävä porojen joutuminen jyrkkäreunaisiin kaivukuoppiin ja merkittävä tai luiskattava kaivannot siten, ettei niistä aiheudu vaaraa alueella liikkuville. Lupa-alueelle ei saa virittää puiden väliin naruja tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella mahdollisesti liikkuville. Kaivannot tulee merkata maastoon heijastinkepeillä. Lisäksi myös kullanhuuhdonnan tarvikkeet on varastoitava alueelle keskitetysti siten, että niistä ei aiheudu poronhoidolle haittaa. Mahdolliset poronhoitotyöt alueella tulee ottaa toiminnassa huomioon ja tämän mahdollistamiseksi toiminta alueella on tarvittaessa keskeytettävä paliskunnan pyynnöstä. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaidat. Poronhoitoon liittyviä rakenteisiin ei saa kajota ilman asianosaisen paliskunnan lupaa, ja kulkemiseen on käytettävä valmiita veräjiä.

Perustelut: Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain (621/2011) 54 §:ään. Alue kuuluu Hammastunturin paliskunnan alueeseen.

Alueen ominaisuudet, luvanmukainen kaivumäärä ja luvassa annettu aikarajoitushuomioiden lupamääräyksellä voidaan varmistua, ettei tämän tai alueen lähimpien lupien luvanmukainen toiminta yhdessä aiheuta poronhoidolle olennaista haittaa.

Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille, määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta sekä rajataan toimintaa ajallisesti.

4. Saamelais- ja kolttasiioihin liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 38 § ja 50 §. Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Alue ei sijoitu kolttaluokalle. Kaivosviranomaisen tulee kaivoslain 38 §:n mukaisesti saamelaisten kotiseutualueella selvittää yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskunnan, Metsähallituksen ja hakijan kanssa kullanhuuhdontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita tarvittaessa haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Kullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdonta harjoitetaan.

Asian selvittämiseksi kaivosviranomaisen on pyytänyt lausunnot saamelaiskäräjiltä, alueen paliskunnalta ja Metsähallitukselta.

Hammastunturin paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 249 000 ha. Hammastunturin paliskunnan alueelle sijoittuu 105 kpl lainvoimaisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 481 ha.

Kyseisen lupahakemuksen läheisyyteen (2 km säteellä alueesta) sijoittuu 75 ha, 17 kpl. Alueen läheisyyteen sijoittuu 54 ha, 11 kpl kullanhuuhdentalupahakemuksia.

Lupahakemusalueen läheisyydessä ei ole retkeilyreittejä.

Kaivosviranomaisen on arvioinut tämän luvan nojalla sallitun toiminnan mahdollista haittaa ja olennaista vaikutusta harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria saamelaisten kotiseutualueella. Toiminnan luonteen ja laajuuden sekä ennakoitavissa olevien vaikutusten perusteella kaivosviranomaisen arvioi, ettei tämän kullanhuuhdentaluvan lupamääräysten mukainen toiminta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueen muiden maankäyttömuotojen kanssa yhdessä olennaisesti heikennä edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja tai ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria

5. Yhteisvaikutusten arviointi

Kaivosviranomaisen on tehtävä yhteisvaikutusten arviointi, missä tarkastellaan alueella olevien kullanhuuhdentalupien yhteisvaikutuksia saamelaisten elinkeinon, saamelaiskulttuuriin sekä poronhoitoon. Kaivosviranomaisen omien selvitysten ja havaintojen lisäksi yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu lausunnoissa esiin tulleet seikat sekä alueiden ja toimintojen kokonaismäärä, sijainti ja toiminta.

Kyseessä oleva kullanhuuhdentalupa oikeuttaa luvanhaltijan suorittamaan lupa-alueella kullanhuuhdontaa perinteisellä menetelmällä eli lapiokaivuulla. Alueella ei saa käyttää koneita kaivuutyön suorittamiseen. Voimakone (aggregaatti) tai polttomoottoripumput ovat sallittuja veden pumppaamiseen huuhdontakouruun.

Lapiokaivuulle on tyypillistä, että kaivetut kuopat ovat matalia. Lupa-alueesta on ns. avattuna enintään muutamia kymmeniä neliömetrejä kerrallaan, ja kaivuun edetessä tehtyjä kaivantoja täytetään huuhdotulla maa-aineksella ja kuoppien reunat luiskataan loivemmaksi.

Lapiokaivuun vaikuttavuus on lupa-alueeseen pientä. Kaivuukauden aikana käsiteltäväksi haettujen maamassojen määrä on enimmillään 60 m³, tarkoittaen että metrin syvyydenä säännöllisenä kaivantona kuopan mitat olisivat 12 m x 5 m x 1 m (kaivuusyvyys). Lupa-alueen pinta-ala on 7,0 ha, joten kunakin kaivuukautena saa auki kaivaa n. 0,09 % alueen kokonaispinta-alasta.

Voimassa olevien lupien mukainen toiminta kullanhuuhdentalupa-alueilla vaikuttaa porojen laidunkiertoa kesän ja syksyn aikana. Alueelle on merkitty porojen kuljetusreitti. Lupien mukainen toiminta ei muodosta fyysistä estettä porojen liikkumiselle muuten kuin kaivuun alla olevalla kohdalla.

Lupaehtoja noudatettaessa, kyseisen lupa muiden alueella olevien kullanhuuhdontalupien kanssa ei olennaisesti heikennä edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria eikä aiheuta huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 24 §. Kaivosviranomaisen on harkittava alueella olevien kullanhuuhdontalupien yhteisvaikutukset saamelaiselinkeinoihin tai saamelaiskulttuuriin ja poronhoitoon.

6. Kullanhuuhdonta koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsitellyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kullanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsitellyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kullanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kullanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 28 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 9 §.

7. Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdontalupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdontaluvan haltijan saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 29 §.

8. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 25 §. Kullanhuuhtoja on velvollinen huolehtimaan maa- ja kivennäisjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

9. Vakuus

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on asetettava **2200** euron suuruinen pankkitalletusvakuus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneen vahingon ja haitan korvaamista sekä kaivoslain mukaisten jälkitoimenpiteiden suorittamista varten.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107 § ja 110 §. Vakuus määräytyy hakemuksessa esitetyn kaivumenetelmän, kaivumäärän ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella on suunniteltu harjoitettavan lapiokaivua, alueelle sijoitetaan asuntovaunu ja kulku alueelle on helppo.

10. Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen paliskunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;
- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 27 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 7 §.

11. Rakentaminen

Hakija hakee lupaa asuntovaunun säilyttämiseen alueelle. Kaivosviranomaisen katsoo, että asuntovaunun pitäminen alueella on perusteltua ja tarpeellista kullanhuuhdontatoimintaan liittyvää tilapäistä oleskelua varten.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 26 §.

12. Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 102 §.

13. Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki (621/2011) 103 §.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla sitä 5.2.2026 – 16.3.2026. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 16.3.2026.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Hammastunturin paliskunnalle 5.2.2026
Hammastunturin paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta.
- 2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 5.2.2026
Metsähallituksen lausunto 17.3.2026 (liite 3).
- 3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 11.3.2026
Inarin kunnan lausunto 11.3.2026 (liite 4).
- 4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lupa- ja valvontavirastolle 5.2.2026
Lupa- ja valvontaviraston lausunto 13.3.2026 (liite 5).
- 5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 5.2.2026
Saamelaiskäräjät eivät ole antaneet lausuntoaan hakemuksesta.
- 6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseo Siidalle 5.2.2026
Saamelaismuseo Siidan lausunto 13.3.2026 (liite 6).

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Lausunnoissa esitetyt kaivosviranomaisen toimivaltaan kuuluvat seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

TIEDOKSI LUVAN HALTIJALLE

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Lupa- tai muun asian ratkaisemisesta ja muutoin tämän lain mukaan toimimisesta säädetään tämän lain lisäksi luonnonsuojelulaissa (9/2023), ympäristönsuojelulaissa (527/2014), erämaalaissa (62/1991), alueidenkäyttölaissa (132/1999), rakentamislaisissa (751/2023), vesilaisissa (587/2011), poronhoitolaissa (848/1990), säteilylaissa (859/2018), ydinenergialaisissa (990/1987), muinaismuistolaisissa (295/1963), maastoliikennelaisissa (1710/1995), patoturvallisuuslaissa (494/2009), hallintolaissa

(434/2003), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), saamelaiskäräjistä annetussa laissa, saamen kielilaissa (1086/2003), kielilaissa (423/2003), ulkomaalaisten yritysostojen seurannasta annetussa laissa (172/2012), eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta annetussa laissa (470/2019), valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla annetussa laissa (469/2019) ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetussa laissa (468/2019) sekä lisäksi muualla laissa. Kullanhuudontaluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastoliikenne

Kullanhuudonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan maanomistajalta.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Kullanhuudontaluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava kullanhuudontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta, mikäli kullanhuudontaa koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että kullanhuudontalupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Kullanhuudontalupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Kullanhuudontaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011) 65 §:ssä. sekä Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 27 §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 65.1 §:n mukaan kullanhuudontaluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kymmenen vuotta kerrallaan. Kaivoslain (621/2011) 65 §:n mukaisesti kullanhuudontaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) kullanhuudonta on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) kullanhuudonta-alueella on edelleen maalajeista huuhdottavaa kultaa niin runsaasti ja sellaisessa muodossa, että kullanhuudonnan jatkamiselle on edellytykset;
- 3) kullanhuuhtoja ei ole olennaisesti laiminlyönyt hakemuksen kohteena olevaan lupaan perustuvassa toiminnassa toimintaan soveltuvaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia taikka hakemuksen kohteena olevassa luvassa annettuja lupamääräyksiä;

4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan hakijalle. Päätös toimitetaan niille kunnille, lupa- ja valvontavirastolle ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille, jos se kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee kaivoslain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, sekä paliskunnalle, mikäli se kohdistuu erityiselle poronhoitoalueelle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 915 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)
Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Maija Viikinen, puh. 029 5052 166, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maija Viikinen ja ratkaissut ylitarkastaja Heikki Puhakka.

LIITTEET Liite 1. Valitusosoitus
Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000)
Liite 3–6. Lausunnot
Liite 7. Kallanhuuhdontakorvaus, INFO
Liite 8. Ohjeet vakuuden asettamiseen

TIEDOKSI Hammastunturin paliskunta
Lupa- ja valvontavirasto
Metsähallitus
Saamelaiskäräjät
Saamelaismuseo Siida
Inarin kunta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 310 euroa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinnmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34–90, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

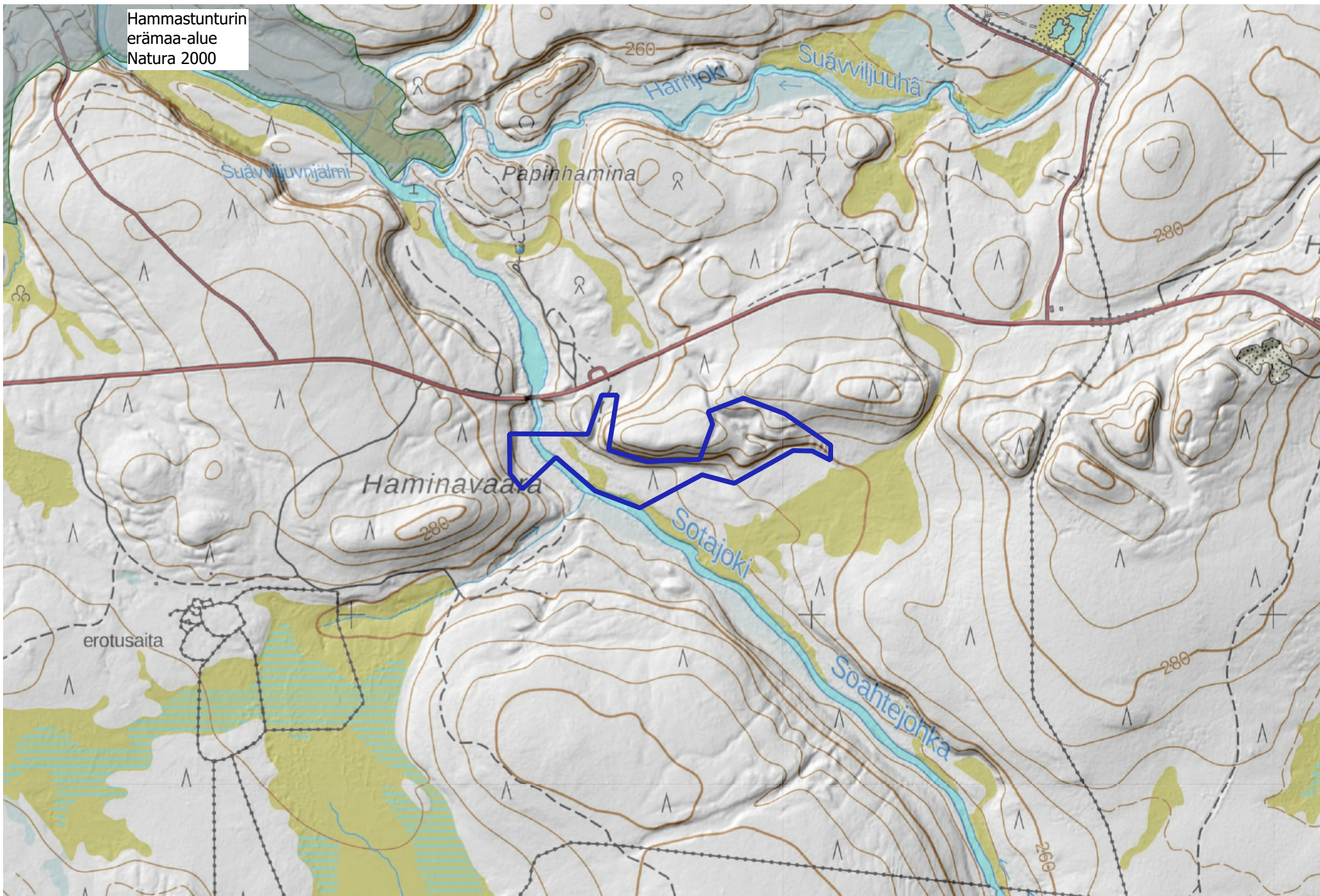
faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hammasstunturin
erämaa-alue
Natura 2000

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Pasi Tapio Molkoselkä	Telia Tunnistus	17.03.2026 10:10:09 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
PL 80
00520 Helsinki
kirjaamo@metsa.fi

17.3.2026

MH 1002/2026

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 5.2.2026

Metsähallituksen lausunto kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2025:0017, Suuri tyyneys, Dan Johansson ym.

Tukes pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Metsähallitukselta lausuntoa kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2025:0017, Suuri tyyneys.

Hakemusalueen pinta-ala: 7,0 ha

joka sijoittuu Sotajoen varteen, Kutturin tien eteläpuolelle Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevalle kiinteistölle Ivalojoen (148-893-15-1).

Alueella on tarkoitus harjoittaa lapiokaivua, vuotuinen kaivumäärä enintään 60m³ vuodessa.

Alueen kuvaus

Alue sijaitsee poronhoitolain tarkoittamalla (848/1990) erityisellä poronhoitoalueella Hammastunturin paliskunnassa.

Metsähallituksella ei ole tällä hetkellä tiedossa ko. alueella nykyistä maankäyttöä muuttavia suunnitelmia. Hakemusalueen läheisyydessä ei ole virkistysreittejä, matkailun yritystoimintaa tai loma-asutusta.

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että itse hakemusalueella olisi arvokkaita luontokohteita, uhanalaisten kasvien ja eläinten esiintymiä tai petolintujen tunnettuja pesäviirejä eikä kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Tällä hetkellä Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei täten sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista kartoittamattomista ja vielä löytymättömistä kohteista.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lupa- ja valvontavirasto (LVV). Lisätietoa alueen mahdollisista vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin voi antaa LVV.

Rakentaminen

Alueelle ei ole haettu lupaa kaivoslain mukaisien rakennelmien sijoittamiseksi alueelle.

Vesistövaikutukset

Hakemuksessa mainitaan menetelmänä "hydroforce". Mikäli menetelmä tarkoittaa imuruoppausta, sitä ei tule tehdä valtausalueella sijaitsevan Sotajoen uomassa, eikä muutoinkaan siten, että imuruoppauksessa käsiteltävät maamassat huuhtoutuvat Sotajokeen missään olosuhteissa. Imuruoppauksessa voidaan liikuttaa suuria määriä massoja, jotka ovat sekoittuneena veteen. Huuhdonta-alueen ja luontaisten vesimuodostelmien väliin on jätävä riittävän suuret varoetäisyydet, joissa vedet voidaan käsitellä pintavalutuksen ja laskeutusaltaiden kautta.

Kullankaivuun haitalliset vaikutukset konkretisoituvat, mikäli kullanhuuhdonnan vuoksi alapuoliseen vesistöön pääsee hienojakoista maa-ainesta ja ravinteita.

Kullanhuuhdonnan ja -kaivuun riskit kalakannoille ja kalastukselle ovat erityisesti morfologiset muutokset uomissa sekä virtaamien pieneneminen luontaiseen tilaan verrattuna. Uomista johdetaan vettä niiden ulkopuolelle huuhdonta ja seulontaa varten, jolloin uoman luontainen vesimäärä vähenee. Pääasiallinen tekijä morfologisille muutoksille on kaivuutyöt ja veden avulla tapahtuva huuhdonta, joka aikaansaa kiintoainepartikkeleiden huuhtoutumista vesimassassa ja täten lisää kiintoainekuormitusta. Pääasiallisesti uomien morfologian luonnontilaisuuden heikkeneminen vaikeuttaa virtakutuisten kalojen, kuten taimenen ja harjuksen lisääntymistä ja uomien hiekoittuminen vähentää näiden talvehtimishabitaatteja.

Kullanhuuhdonnan riskien hallintaa on myös parannettava luvittamisen kautta. On ilmeistä, että sään ääri-ilmiöt tulevat lisääntymään ja eroosiolle herkat kasvipeitteettömät kaivuumassat tulevat altistumaan entistä suuremmille huuhtoumille sekä sademäärille tulevaisuudessa. Hakemuksissa pääsääntöisesti todetaan kaivuutyön ja huuhdonnan vaikutuksien olevan olemattomia vastaanottaville vesistöille, mutta volyymin ja kaivuutyömaiden määrän kasvaessa yhteisvaikutuksia väistämättä syntyy edellä mainituin tavoin vastaanottavissa vesistöissä. Lupaviranomaisten tulisi käyttää yhteisvaikutuksien arvioita parhaan käytettävissä olevan tiedon kautta.

Metsähallitus kiinnittää kaivosviranomaisen huomion siihen, että kaivoslaki edellyttää huomioimaan lupaharkinnassa kullanhuuhdonnan vesistövaikutukset, eikä tätä voida jättää yksinomaan ympäristö- ja vesitalousluvan varaan. Kaivoslain 24 §:n mukaan kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta. Lain esitöiden mukaan (HE 273/2009 vp) luonnonolosuhteilla tarkoitetaan lähinnä pinta- ja pohjavesivesioloja ja ympäristövaikutuksella esimerkiksi luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia vesiin

Yhteenveto

Metsähallitus pyytää muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen luvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivukauden päättyessä jyrkät kaivantojen reunat on luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi porotaloutta haittaamattomalla tavalla, ns. pyykkinarut ja lippusiimat on kielletty

- Porotalouden työt ja porojen laiduntaminen on huomioitava toimittaessa alueella. Alueelle on merkitty porojen kuljetusreitti. Reitti on huomioitava toimittaessa alueella. Työt alueella on tarvittaessa keskeytettävä porojen kuljetuksen ajaksi. Kullanhuuhdontaan tarvittava välineistö on sijoitettava säilytykseen siten, että ne eivät aiheuta haittaa mahdolliselle porojen kuljettamiselle.
- Puuston poisto on tehtävä kaivun etenemisen mukaisesti ja poistosta pitää sopia etukäteen Metsähallituksen kanssa. Puuston poisto on rajattava vain välttämättömään ja ne on korvattava. On huomioitava, että kaivoslain mukaan kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ei saa aiheutua olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa eikä merkittävää maisemallista haittaa. Polttopuiden ottoon ei saa lupaa ko. lupa-alueen sisälle, maapuita ei saa polttaa, vaan ne jätetään lahoppuujatkumoksi.
- Kullanhuuhdontalupa ei anna suoraan oikeutta tiestön käyttöön. Metsähallitus ei yleensä rajoita teillään kevyttä liikennettä, mutta raskaisiin kuljetuksiin on oltava Metsähallituksen lupa. Kullanhuuhdontalupa ei oikeuta maastoliikenteeseen.
- Kullanhuuhdontalupa ei oikeuta liikkumiseen maastossa koneellisilla kulkuneuvoilla. Mahdolliseen liikennöintiin maastossa tulee olla maastoliikennelain mukainen maastoliikennelupa

Puheena olevan luvan ja ympärillä olevien muiden kullanhuuhdontalupien yhteisvaikutuksella voi olla haittaa paikallisen paliskunnan harjoittamalle porotaloudelle ja metsätaloudelle. Alueen maisemakuvaa tulee pysyvämmiin muuttamaan mahdollinen laajamittainen koneellinen kullanhuuhdonta, joka hävittää ja muuttaa kaivualueilta luontaisen kasvillisuuden kesäaikaisen liikkumisen seurauksena toisin kuin alueella harjoitettu metsä- tai porotalous. Lupapäätöstä myönnettäessä tulee arvioida, onko "kullanhuuhdonta-alueen" muodostuminen useiden yksittäisten kullanhuuhdontalupien kautta haittaa aiheuttavaa. Metsähallitus katsoo muutenkin, että erilaisten ympäristövaikutusten arvioinneissa ei tule pidättäytyä nyt lausunnolla olevan kaltaisessa tilanteessa yksittäiseen hakemukseen, vaan arvioida kysymyksessä olevaa toimintaa ja sen vaikutuksia kokonaisuutena.

Pasi Molkoselkä
 kaivosalan asiantuntija
 Metsähallitus, Kiinteistökehitys

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Reetta-Mari Tammela	Suomi.fi	10.03.2026 15:26:39 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (1 sivu)

Kansilehden sivu 1/1

TUKES

**Inarin kunnan lausunto kunnan alueelle kohdistuvasta kullanhuuhdontalupahakemuksesta
HL2025:0017**

TUKES on pyytänyt Inarin kunnan lausuntoa kullanhuuhdontalupahakemuksesta nro HL2025:0017.

Hakemus ei kohdistu yleiskaava- tai asemakaava-alueelle. Lupahakemuksen käsittelyssä tulee ottaa huomioon alueen kaikkien valtausten kumulatiiviset vaikutukset alueen maankäyttöön, kuten luontaiselinkeinojen harjoittamiseen, maa- ja metsätalouteen.

Hakemus kohdistuu pohjavesialueelle. Pohjavesialueella toimintaa harjoittaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota valtioneuvoston asetuksen 1022/2006 liitteessä 1 mainittujen aineiden käyttöön, jotka voivat suoraan tai epäsuoraan joutua pohjaveteen.

Valtausalue tulee merkitä maastoon selkeästi.

Reetta-Mari Tammela
Tekninen johtaja

Valmistelija: Pekka Mäkynen, mittausinsinööri

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 Helsinki

Lausuntopyyntö 5.2.2026

**Lausunto kullanhuuhdentalupahakemuksesta (lapio). Suuri Tyyneys [L] HL2025:0017.
Johansson Dan Joakim. Inari**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa yllä mainitusta kullanhuuhdentalupahakemuksesta. Hakemuksen mukaan alueella kaivetaan maata enintään 60 m³ vuodessa.

Lupa – ja valvontaviraston lausunto

Alue sijaitsee Inarin kunnassa, Sotajoen varrella Sotajoen sillan alapuolella. Alueen pinta-ala on noin 7 ha.

Alue sijaitsee Paatsjoen vesistössä Sotajoen keskiosan valuma-alueella 71.462. Valuma-alueella on tällä hetkellä 46 voimassa olevaa kullanhuuhdonta-aluetta (kone ja lapio), joiden yhteispinta-ala on noin 241 hehtaaria.

Hakemusalue ei sijaitse millään luonnonsuojelualueella tai sellaisen läheisyydessä.

Hakemuksen mukaiselle kullanhuuhdonta-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (2023/1066) liitteiden 3 ja 5 rauhoitettujen lajien esiintymiä, ei liitteen 6 uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II a ja IV a eläinlajien eikä II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja (13.3.2026 Lajitietokeskus).

Alueelta ei kaikilta osin ole tehty ympäristöhallinnon toimesta systemaattisia uhanalaisinventointeja, vaan tiedot perustuvat otantaluonteisiin inventointeihin ja kasviharrastajien ilmoittamiin esiintymätietoihin. Näin ollen alueella saattaa olla uhanalaisten ja direktiivilajien esiintymiä, jotka eivät ole ympäristöhallinnon tiedossa.

Mikäli alueelta havaitaan edellä mainittuja lajeja, on huuhdonta-alueen järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Tarvittaessa edellä mainitut laji- ja luontotyyppiesiintymät on rajattava huuhdonta-alueen ulkopuolelle, ellei esiintymien säilymistä voida turvata muilla toimenpiteillä.

Lajitietoa voi tarkastella ja ladata Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä, tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi - järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan kaikkien nähtävissä La-ji.fi-sivustolla, mutta joidenkin sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta.

Pohjavesialue Sotajoki (12148207)

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu kokonaisuudessaan Sotajoen (12148207) muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella (2-luokka). Sotajoen pohjavesialue sijoittuu lännestä itään suuntautuvan moreenipeitteisen harjujakson osaan. Harjumuodostumaa halkovat pienet jyrkkärinteiset uomat. Harjumuodostuman pintamaalaji on hiekkamoreenia ja pintamaa on vähäkivistä. Muutoin pohjavesialueelle tehtyjen maaperäkairausten perusteella alueella vuorottelevat hiekka- ja sorakerrokset sekä paikoin kiviset sorakerrokset, joiden alla on silttikerroksia ja hiekkamoreenia ennen kallion pintaa. Harjua halkovat pienet uomat. Kasvillisuus on kuivahkoa mäntykangasta, mutta seassa on myös joitain koivuja. Alueen läpi virtaa Sotajoki, jonka jokisedimentit ovat pääosin hienoa hiekkaa. Pohjavesialueen laskennallinen antoisuus on 280 m³/d.

Arvokas harjualue

Hakemuksen mukainen alue sijoittuu Lapin pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamishankkeen (POSKI-hanke) 2. vaiheessa inventoidulle Haminaharjujen-Sotajoen paikallisesti arvokkaalle harjualueelle (Raportteja 46/2025, Lapin ELY-keskus, <https://www.doria.fi/handle/10024/193742>). Harjualue on luokiteltu maa-ainesten ottoon soveltumattomaksi.

Haminaharjut-Sotajoen muodostuma on jokseenkin koillisesta lounaaseen suuntautuvan moreenipeitteisen harjujakson osa. Alueella on suurehko, kumpuileva selänne, jonka sulamisvesiuomat ja Sotajoen laakso leikkaavat useaan osaan. Harjualue erottuu melko selvästi, osin selvästi ympäristöstään ja liittyy Sotajoen vesimaisemaan.

Harjualue on metsätalousmaata ja osa Hammastunturin ja Ivalon paliskuntien porolaitumia. Harjun eteläsivulla on Sotajoen erotuspaikka. Kutturin tie menee alueen läpi. Keskiosan selänneessä on vanha sorakuoppa. Sotajoen varressa on kullansijöiden kaivantoja. Harjualueella ei ole tutkittuja kiinteitä muinaisjäänöksiä.

POSKI-hankkeessa maa- ja kallioperämuodostumat luokitellaan maa-ainesten ottoon soveltuviksi, osittain soveltuviksi tai ottotoimintaan soveltumattomiksi alueiksi, sekä esitellään perusteet ko. luokittelulle. Tutkimusaineisto on arvotettu ja luokiteltu luonnonsuojelulain, maa-aineslain, metsälain, maankäyttö- ja rakennuslain, vesilain, ympäristönsuojelulain ja muinaismuistolain perusteella. POSKI-hankkeessa tehty maaperämuodostumien luokittelu ei ole oikeudellisesti sitova, mutta sen tuloksia voidaan suoraan hyödyntää kaavoitus- ja lupamenettelyissä.

Pohjaveden suojelu, veden ottaminen ja vesien johtaminen

Lupa- ja valvontavirasto korostaa toiminnan järjestämistä alueella suunnitelmallisesti ja siten, että alueella on mahdollisimman vähän avattuja kohtia kerralla, jotta turvataan myös alueen maisemallisten arvojen säilyminen.

Koska toiminta sijoittuu pohjavesialueelle, Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että pohjavesialueella ei tule varastoida polttoaineita. Polttoaineita sisältävät laitteistot tulee tankata ja säilyttää työaikojen ulkopuolisina aikoina tukitoiminta-alueella tai muulla vastaavasti suojatulla alueella. Muutoinkin alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys- ja tankkauspaikat on rakennettava ja toiminta järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa.

Alueella käytettävien polttomoottorikäyttöisten laitteiden polttoainesäiliöt on suojattava vuotojen varalta.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että pohjavesialueella tehtävistä kaivutoimenpiteistä ei saa myöskään aiheutua pohjaveden haitallista purkautumista, pohjaveden pinnan alenemista tai heikkolaatuisten pintavesien imeytymistä pohjavesimuodostumaan. Mikäli toimenpiteistä voi aiheutua edellä mainittuja seurauksia, toimenpiteille on tarpeen hakea vesilain (587/2011) mukainen lupa (VL 3 luku 2 §).

Mikäli hakemuksen mukaiselle alueelle havaitaan toiminnan yhteydessä sijoittuvan lähteitä tai tihkupintoja, Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että luonnontilaisten ja niiden kaltaisten lähteiden ja tihkupintojen vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2 luku 11 §). Mikäli toiminta voi vaarantaa edellä mainittujen vesiluontotyyppien luonnontilan, tulee hakea vesilain mukaista poikkeamista vaarantamiskiellosta.

Vesien johtamisesta ei saa aiheutua Sotajoen samentumista. Alueella toimittaessa Sotajokeen on jätettävä riittävä suojavyöhyke, ettei samentuneita huuhdontavesiä pääse poikkeustilanteissakaan vesistöön.

Lopuksi Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden ei pohja- tai pintavesiin kohdistuvia haittoja tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja ympäristösuojelulain mukaisessa vastuussa ympäristöön ja vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ympäristötarkastaja Jouni Rauhala ja ratkaissut ylitarkastaja Tuija Hilli.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/44352/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/44352/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Rauhala Jouni 13.03.2026 10:41

Ratkaisija Hilli Tuija 13.03.2026 10:43

Lausunto D.s.1259

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

VIITE LAUSUNTOPYYNTÖ HL2025:0017 (SAAPUNUT 5.2.2026)
ASIA KULLANHUHDONTALUPAHAKEMUS HL2025:0017 SUURI TYYNEYS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Saamelaismuseum Siidalta lausuntoa Dan Joakim Johanssonin, Carl Niclas Larssonin ja Irja Maria Carlstenin kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2025:0017 Suuri tyyneys. Saamelaismuseum Siida lausuu asiasta museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisena vastuumuseona toimialansa (rakennettu ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä maisema) osalta sekä museolain (314/2019) 9 §:n mukaisena valtakunnallisena vastuumuseona erikoisalansa (saamelaiskulttuuri) osalta.

Lupahakemusalue HL2025:0017 sijaitsee Inarin kunnassa, Kutturantien eteläpuolella, Sotajoen uomassa, pääosin joen itärannalla. Kullanhuuhdontalupaa haetaan neljäksi vuodeksi 7 ha alueelle. Alueella on tarkoitus harjoittaa lapiokaivua ja vuotuinen kaivumäärä on enintään 60 m³. Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 (2024) lupahakemusalue on metsätalous- ja poronhoitovaltaista aluetta (M-1 4562). Alue on Metsähallituksen hallinnoimaa metsätalousaluetta. Lupahakemusalue kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen ja on poronhoitolain 2.2 § mukaan erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettua alueella, jolla maata ei saa käyttää niin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa porotaloudelle. Hammastunturin paliskunnan erotusaita sijaitsee alueesta noin 400 m lounaaseen. Lupahakemusalue sijaitsee pohjavesialueella 12148207, Sotajoki, joka on tyyppiltään muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue.

Kulttuuriympäristö

Lupahakemusalueella ei ole valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) eikä muinaismuistolaille (295/1963) suojeltuja kiinteitä muinaisjäänneksiä. Mikäli lupahakemusalueelta havaitaan merkkejä muinaisen ihmisen toiminnasta, kuten tulisijoja, kivirakennelmia tai kiviesineitä, työt on löytöpaikalla keskeytettävä ja löydöistä on ilmoitettava museoviranomaisille, tässä tapauksessa Saamelaismuseum Siidaan.

Saamelaismuseum Siida toteaa, että yksittäisenä lupahakemusalueena HL2025:0017 ei tässä laajuudessa aiheuta välitöntä uhkaa alueen tunnetuille kulttuuriperintöarvoille. Sotajoen ja sen sivujokien varsilla on käytännössä katkeamaton ketju voimassa olevia kullanhuuhdontalupa-alueita ja vireillä olevia lupahakemusalueita. Tästä syystä yksittäisiin, pinta-alaltaan rajallisiin lupahakemuksiin perustuva tarkastelu ei anna riittävää kokonaiskuvaa toiminnan vaikutuksista.

Saamelaismuseum Siida katsoo, että kullanhuuhdonta-alueiden maisemaan, luonnonympäristöön ja kulttuuriperintöön kohdistuvien kumuloituvien vaikutusten arviointi on välttämätöntä tilanteessa, jossa vierekkäiset, enintään 7 hehtaarin suuruiset lupakohteet muodostavat tosiasiallisesti laajan yhtenäisen toiminta-alueen. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lupa- ja valvontaviranomaisena tulee käsitellä kullanhuuhdontalupahakemuksia laajempina alueellisina kokonaisuuksina sekä arvioida niiden yhteisvaikutuksia asianomaisen alueen kulttuuriperintöön, luonnonympäristöön ja erityisesti maisemaan. Näin lupaharkinta vastaa toiminnan todellista laajuutta ja vaikutuksia.

Taina Máret Pieski
museonjohtaja

Juha-Pekka Joonas
amanuunssi, arkeologinen kulttuuriperintö

Kullanhuuhdontakorvaukset

Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdentalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava **viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.**

Maksettaessa kullanhuuhdentalupaan liittyvää maanomistajakorvausta (50 €/ha) Metsähallitukselle, maksetaan monikäyttömetsien alueilla ja luonnonsuojelualueilla sijaitsevat korvaukset erikseen joko Metsähallituksen Kiinteistökehityksen (monikäyttömetsät) tai Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet) tileille.

Maksuohjeet

Metsähallitus Kiinteistökehitys: **FI83 5000 0120 1439 03**

Metsähallitus julkiset hallintotehtävät: **FI07 5000 0120 2512 92**

Maksun selitteeksi tulee laittaa **lupatunnus** (esim. HL2019:0000), **kunta ja lupa-alueen nimi**. Lisäksi maksusta tulee käydä ilmi mitä maksetaan eli:

- Kullanhuuhdontakorvaus

Useita eri lupa-alueita maksettaessa kaikki informaatio ja kaikkien alueiden lupatunnusten numerot on laitettava selitteeksi.

Puustokorvaukset maksetaan Metsähallitus Metsätalous Oy:lle. Korvauksista on sovittava Metsätalouden aluepäällikön kanssa.

Lisätiedot:

Metsähallitus / Pasi Molkoselkä: +35840 3523 127

<https://www.kaivannaiset.fi/kaivostoiminta/kullanhuuhdonta/>

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 107 §:n mukaan kullanhuuhtontaluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisten vahinkojen ja haittojen korvaamista sekä toiminnan päättämisen jälkeisiä toimenpiteitä varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on lupapäätöksessään HL2025:0017 määrännyt vakuuden suuruudeksi **2 200 euroa**.

Vakuus kattaa:

- Toiminnan päättämisen jälkitoimenpiteet (kaivoslaki 15 §)
- Mahdollisten vahinkojen ja haittojen korvaamisen (103 §)
- Muut kaivoslakiin perustuvat velvoitteet

Miten vakuus asetetaan?

Vakuustalletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Asianosaisen pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin.

Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saaja.

Vakuus on asetettava ennen lupaan perustuvan toiminnan aloittamista.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen:

PL 66, 00521 Helsinki.

Maija Viikinen
ylitarkastaja